



GLE DAM BEGUNCA – VIDIM ČLOVEKA

NAMEN AKTIVNOSTI:

Nasloviti stereotipe in predsodke, povezane z begunci, ter seznaniti udeleženske in udeležence z dejanskim stanjem v svetu s pomočjo iger in diskusije.

Približno trajanje:

90 min

Potek aktivnosti:

Uvod - 10 minut

Kje so begunci? - 30 minut

Trditve o beguncih - 30 minut

Videoposnetki in zaključek – 20 minut

AKTIVNOST JE PRIMERNA ZA:

- Osnovnošolce (3. triada),
- srednješolce.

POTREBNO GRADIVO:

- Baloni,
- dva lista in pisalo,
- natisnjene trditve
- dostop do spleta, ekran ali projektor z zvočniki

Nasveti za izvajalce:

- V uvodu ne omenjamo teme delavnice, saj se bo razjasnila med prvo aktivnostjo.
- Med izvajanjem te delavnice lahko izvajalec sliši tudi sporne ali žaljive izjave udeležencev. Izvajalec aktivnosti mora vedno reagirati in izpodbiti taka mnenja in omogočiti udeležencem_kam, da odkrijejo predsodke, nevednost ali željo izzivati, ki so v ozadju takih izjav.
- Izognite se neposrednemu prepiru z udeležencem in ga raje povabite, da svoje mnenje argumentira. Ko to naredi, vprašajte še ostale, ali se strinjajo ali pa imajo drugačno mnenje in razumevanje situacije. Skoraj vedno bo nekdo, ki se ne bo strinjal z žaljivimi izjavami, če ni nikogar, pa lahko izvajalec aktivnosti sam ponudi drugačno mnenje, v duhu spoštovanja človekovih pravic, da vzpodbudi razpravo.
- Za več informacij obiščite www.amnesty.si/begunci.



Uvod

Sedišča najprej preuredimo v krog. Če je potrebno, se na kratko predstavimo in pozovemo udeležence in udeležence, da skupaj definiramo pravila komunikacije na delavnici. Če se udeleženci ne poznajo, se eden drugemu predstavijo tudi oni.

Kje so begunci?

Namen aktivnosti je spoznati in razumeti razmerja, ko primerjamo skrb za begunce med različnimi državami, kdo glede na svoje zmožnosti prispeva več in kdo prispeva manj. Največji delež prevzemajo regije v razvoju, zato pri tej aktivnosti naslovimo vprašanja pravičnosti in odgovornosti držav.

Udeležence razdelite v skupine po prostoru, vsaka skupina predstavlja del sveta, a na tej točki udeležencem tega ne povejte.

Udeležence razporedite v 6 skupin proporcionalno v skladu z dejanskimi razmerji moči in razpoložljivih sredstev:

Vsi udeleženci	Evropa	Severna Amerika	Južna Amerika	Afrika	Azija	Bližnji vzhod & sever Afrike
30	9	7	4	4	3	3
29	8	7	4	4	3	3
28	8	6	4	4	3	3
27	8	6	4	3	3	3
26	8	6	3	3	3	3
25	8	6	3	3	3	2
24	7	6	3	3	3	2
23	7	6	3	3	2	2
22	7	5	3	3	2	2
21	6	5	3	3	2	2
20	6	5	3	2	2	2
19	6	5	2	2	2	2
18	6	4	2	2	2	2
17	5	4	2	2	2	2
16	5	4	2	2	2	1



Razporeditev posameznikov po skupinah je pomembna, zato da se bo videlo dejansko razmerje med bogatejšimi regijami z več udeleženci/kapacitetami za sprejem in manj baloni/številom beguncev ter revnejšimi regijami z več baloni.

Med udeležence razdelite sledeče število balonov:

	Evropa	Severna Amerika	Južna Amerika	Afrika	Azija	Bližnji Vzhod & sever Afrike
Baloni	6	1	13	32	16	27

(95 balonov na delavnico)

Predstavljajo 21 milijonov beguncev po svetu. Vsak balon predstavlja približno. 220 000 ljudi.

Udeleženci morajo napihniti vse balone, ki pripadajo skupini. Na voljo imajo 1 minuto. Časovna omejitev je pomembna, da ustvarite občutek, da so udeleženci in udeleženci pod pritiskom. Ko poteče čas, udeleženci poskušajo ugotoviti, kaj predstavljajo njihove skupine in kaj baloni.

Pomembno je, da udeleženci razumejo, da velika večina beguncev živi v revnih regijah, medtem ko bogate ZDA in Evropa gostijo relativno malo beguncev.

Po koncu tekmovanja v napihovanju balonov se pogovorimo:

Kaj se je dogajalo? Ali so skupine imele enake pogoje? Ali je to prav?

Kako ste se počutili med vajo, ko so drugi bili že gotovi/še začeli?

Kako mislite, da je naša situacija povezana z begunsko situacijo v svetu?

Zaključki: Velika neenakost pri razdelitvi vseh beguncev, 86 % jih je v državah v razvoju. Države z najmanj sredstvi imajo največ beguncev, opozorimo na dejstvo, da je tudi znotraj naših evropskih "regij" velika neenakost med državami pri sprejemanju beguncev. Stanje z več milijoni razseljenih po svetu traja že dolgo, dolgoročno se večja število razseljenih in število kršitev, trenutno je razseljenih že cca. 65 milijonov ljudi.

Z udeleženci na kratko viharite možgane o možnih rešitvah za obstoječo situacijo. V pomoč vam je lahko osem predlogov Amnesty International, ki direktno naslavlja to situacijo. Najdete jih na <https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2015/10/eight-solutions-world-refugee-crisis/>.



Trditve o beguncih

Že pred izvedbo delavnice natisnite »Trditve o beguncih«, ki jih najdete na koncu tega dokumenta.

Udeleženke in udeleženci se na podlagi pripravljenih trditev razporejajo po navidezni premici po prostoru, ki se razteza od "strinjam se" čez "nevtralno cono" do "ne strinjam se". En konec učilnice označite s "strinjam se" in nasprotnega z "ne strinjam se", učenci se lahko prosto premikajo po premici, če so neodločeni, so bližje nevtralni coni, če so prepričani v svoje stališče, pa bližje enemu od robov.

Eden izmed udeležencev iz škatle ali vreče vzame naključno izjavo in jo prebere. Udeleženci se nato morajo postaviti na primerno mesto v skladu z njihovim stališčem. Med branjem trditev ne dajemo obrazložitev. Ko so vsi razporejeni, začnemo razpravo, prednost ima vedno številčno manjša skupina. Zelo jasno izpostavite dejstvo, da udeleženci lahko zamenjajo stran po razpravo ali celo med njo.

S pomočjo zapiskov poskusite izpeljati zaključke debate. Pogovorite se o spremembah pozicij, ali so bila podlaga za odločanje čustva ali razum, ali je težko spremeniti mnenje ...

Zaključek in ogled video posnetka

Še enkrat preverimo, če ima kdo vprašanje ali pa dilemo, o kateri želi govoriti.

Udeleženci si ogledajo enega (ali več) od filmov, ki se izvajalcu zdi najbolj primeren glede na potek delavnice.

UNHCR Global Data Trends 2015 (kratek informativni posnetek v angleškem jeziku)

Producent: UNHCR, dolžina posnetka: 4'59''

Posnetek predstavi statistične podatke in trende, povezane z begunci, ter prikaže nekaj kratkih zgodb različnih beguncev po svetu.

Povezava: <https://youtu.be/RstxqdvwFlo>

Sprejmimo begunce (kratek zagovorniški posnetek v slovenskem jeziku)

Producent: AI, dolžina posnetka: 1'04''

Posnetek prikazuje običajno jutro dveh zelo podobnih družin, ki imata podobne navade, a z eno veliko razliko. Ena živi v Siriji, druga pa Evropi. Video sooči življenje v varnem okolju in življenje v okolju, kjer izhod iz hiše lahko ogrozi življenje, ter na koncu pozove k sočutju in sprejemu beguncev.

Povezava: <https://www.youtube.com/watch?v=Y-CsQ86S9aE>



Evropska begunska kriza in Sirija (angleški jezik s slovenskimi podnapisi)

Producent: Kurzgesagt, dolžina posnetka: 6'16''

Informativna animacija prikaže vzroke za vojno v Siriji, kdo je vpleten, katere države pomagajo in katere ne. Film v drugi polovici naslovi tudi glavne predsodke, ki spremljajo prihod beguncev.

Povezava: <https://www.youtube.com/watch?v=RvOnXh3NN9w>

Ko ne obstajaš (kratek igrani film, angleški jezik s slovenskimi podnapisi)

Producent: AI, dolžina posnetka: 2'10''

Kratek igrani film nas preseneti z zamenjanimi vlogami – Evropejci bežijo na varno v afriške države. Evropskega gledalca film sili v razmislek »Kaj, če bi bile vloge obrnjene?«

Povezava: <https://www.youtube.com/watch?v=1n-HnMW5aVM>

Predlagane trditve natisnite, razrežite in dajte v škatlo:

Nisem ksenofob, ampak če migranti pridejo v novo državo, morajo prevzeti tamkajšnji jezik in kulturo.

Vsakdo ima pravico živeti v varnem okolju.

Nič nimam proti beguncem, toda najprej bi morali poskrbeti za naše revne ljudi.

Pravico do mednarodne zaščite lahko pridobi vsakdo, ne glede na to, od kod prihaja.

Vsi begunci, ki so prišli v Slovenijo brez dokumentov, so nezakoniti in bi jih morali poslati nazaj.

Če imajo denar za pametne telefone, beguncem očitno ni preveč hudo.

Naša moralna dolžnost je, da pomagamo pomoči potrebnim.

Pravica do mednarodne zaščite bi morala biti na voljo samo beguncem krščanske veroizpovedi, ker se muslimani ne morejo tako uspešno vključiti v evropske družbe.

Begunci v Evropo pogosto potujejo v nevarnih razmerah, večkrat so premraženi in lačni, zato jim moramo pomagati.

Če begunca vrnemo v državo izvora in ga tam mučijo ali ubijejo, smo soodgovorni za njegovo nesrečo.